SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/384
Dok.nr:	23/691
Arkiv:	
Saksbehandler:	Rita Johnsen
Dato:	17.01.2023

Skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Nordland - søknad

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
002/23	Driftsutvalget	26.01.2023
005/23	Formannskapet	02.02.2023
	Kommunestyret	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Sortland kommune stiller seg bak en søknad til Statsforvalteren i Nordland om prosjektskjønnsmidler for å utvikle interkommunalt samarbeid i Vesterålen. Kommunedirektørutvalget i Vesterålen utformer og fremmer søknad innen 28.2.2023.

Driftsutvalget - 002/23

DRU - behandling:

Kommunalsjef Helse og Omsorg, Sture Jacobsen redegjorde for saken.
(Vedlegg)

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

DRU - vedtak:

Sortland kommune stiller seg bak en søknad til Statsforvalteren i Nordland om prosjektskjønnsmidler for å utvikle interkommunalt samarbeid i Vesterålen. Kommunedirektørutvalget i Vesterålen utformer og fremmer søknad innen 28.2.2023.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Statsforvalteren i Nordlands eneste satsingsområde for prosjektskjønnsmidler i 2023 er interkommunalt samarbeid. Dette var bakgrunn for sak behandlet i Vesterålen regionråds arbeidsutvalg, sak 098/22, 7/12-2022, hvor det ble fattet følgende vedtak:

"Det fremmes en søknad til Statsforvalteren i Nordland om prosjektskjønnsmidler for å utvikle interkommunalt samarbeid i regionen. Ansvaret delegeres til kommunedirektørutvalget (KDU)."

Det behandles likelydende sak med samme innstilling i samtlige kommuner i Vesterålen, med forslag om at kommunene gir sin tilslutning til at kommunedirektørutvalget i Vesterålen utformer og fremmer søknad innen 28.2.2023, i tråd med vedtak fra Vesterålen regionråds arbeidsutvalg.
I utformingen av søknad involverer kommunedirektørene sine respektive organisasjoner for å kartlegge muligheter og suksessfaktorer for interkommunale samarbeid på kort og lang sikt.
«Informasjon om skjønnsmidler for Nordland 2023» fra Statsforvalteren i Nordland, datert 12.10.2022, er vedlagt saken.

FAKTA I SAKEN
I Statsforvalteren i Nordland sitt rundskriv om skjønnsmidler for Nordland i 2023, står det at *interkommunalt samarbeid* utgjør eneste satsingsområde for prosjektskjønn i 2023:

"Over tid har omfang av kommunale oppgaver økt, samtidig som kravene til kommunal tjenesteproduksjon og forvaltning har blitt forsterket. Kommunene i regionen står overfor demografiske utfordringer i form av synkende innbyggertall samtidig som vi blir flere eldre. En del kommuner har signalisert økende utfordringer med å håndtere de ulike oppgavene. For at kommunene skal løse sineoppgaver på en tilfredsstillende måte, legger derfor Statsforvalteren opp til økt satsing på interkommunalt samarbeid. FN sine bærekraftmål er styrende, og samarbeid som styrker måloppnåelsen er viktige premisser også for disse overordnede mål.

Dersom interkommunalt samarbeid skal være en aktuell strategi for å ivareta rollen som generalistkommune, må det interkommunale samarbeidet løftes til et nytt nivå sammenlignet med det som er tilfellet i mange regioner i dag. Det vil være behov for faste samarbeidskonstellasjoner med felles digital infrastruktur som driftes og utvikles interkommunalt. De faste interkommunale samarbeidskonstellasjonene bør ha et befolkningsgrunnlag som gjør at de kan håndtere det vesentligste av de oppgavene som generalistkommunene har ansvar for.

Statsforvalteren ønsker å bruke prosjektskjønnsmidlene for å initiere faste balanserte samarbeidsstrukturer. Hensikten med denne innrettingen av skjønnsmidlene, er å utvikle sterkere fagmiljøer og minske sårbarheten på ressurser. Målet er at kommunene i Nordland i større grad skal klare å tilby likeverdige tjenester og ivareta rettsikkerheten til sine innbyggere.

Prosjektskjønnsmidlene i 2023 vil derfor kunne gis til prosjekter som tar sikte på å:

- *ta stilling til hvilke oppgaver/ tjenesteområder det er behov for å utvikle samarbeid rundt*
- *utrede muligheten for forpliktende samarbeid på tvers av kommunegrensene (balansert vertskommunemodell)*
- *kartlegge aktuelle samarbeidspartnere*
- *innlemme arbeidet i den langsiktige kommuneplanleggingen*
- *unntaksvis vil det kunne bevilges støtte til prosjekter initiert av Statsforvalteren som er viktige for regionen"*

VURDERING

Ifølge et notat utarbeidet av Samfunnsviterne, scorer Nordland lavt på interkommunalt samarbeid, sammenlignet med andre regioner i landet. Store avstander er en del av forklaringen, men trenger ikke være til hinder for utvikling av interkommunalt samarbeid, ifølge det samme notatet. Når det gjelder problemstillinger knyttet til sentralisering, skal tjenester fortsatt leveres lokalt, selv om kommunene samarbeider. Demokratisk kontroll sikres gjennom god eierstyring. Kommunesektoren i Vesterålen har utfordringer med å tiltrekke seg folk med kompetanse, samtidig som at kommuneorganisasjonene er slankere i dag enn tidligere. Det gir problemstillinger knyttet til robusthet innenfor mange tjenester, så vel som i kommunenes administrasjon.

Statsforvalteren er tydelig på en økende risiko knyttet til kommunenes evnen til å tilby likeverdige tjenester og ivareta rettsikkerheten til sine innbyggere.

Personalmessige vurderinger
Interkommunale samarbeid kan gi personalmessige konsekvenser, dette vil være en del av utredningsarbeidet som gjøres dersom kommunene søker og får prosjektskjønnsmidler.

Økonomiske vurderinger
Interkommunalt samarbeid kan gi effekter på flere områder. Det er et behov for å sikre robuste fagmiljøer med god kvalitet. Det kan også gi økonomiske gevinster dersom kommunene i sum kan bygge disse fagmiljøene med færre ressurser enn det kommunene bruker hver for seg. Dette vil være en del av utredningsarbeidet som gjøres dersom kommunene søker og får prosjektskjønnsmidler.

Folkehelse vurderinger
Ikke funnet relevant

Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger
Kan være relevant dersom interkommunale samarbeid gir økt eller redusert behov for at ansatte og brukere må reise lenger for å få utført sine tjenester.

Faglige vurderinger
Kommunalsjefene i Sortland involverer sine respektive sektorer og fagområder i kartlegging av hvilke områder det kan være hensiktsmessig å utrede samarbeid for.

KONKLUSJON
Kommunene i Vesterålen bør utnytte muligheten som ligger i neste års prosjektskjønnsmidler til å videreutvikle det interkommunale samarbeidet i regionen. Kommunedirektørutvalget i Vesterålen utformer og fremmer søknad innen 28.2.2023.

Vedlegg:
Informasjon om skjønnsmidler for Nordland 2023